

[Den fg. finansminister.]

Det overlades til de enkelte ministerier ved udarbejdelsen af de budgetforslag, der skal forelægges til efteråret, at foretage den mere detaljerede prioritering inden for de fastsatte personalelofter.

Også stigningerne i personaletallet i ikke-statslige offentlige institutioner vil blive tilstræbt afdæmpet.

Det er i denne forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at langt den største del af den forventede personaletilvækst inden for den offentlige sektor sker uden for den egentlige statsforvaltning, fortrinsvis i kommuner og kommunale institutioner. Det ville være af stor betydning for det samlede overblik, om kommunerne på længere sigt kunne indføre flerårige budgetter og tilsvarende reguleringer af personale rekrutteringen.

På lidt længere sigt er der næppe tvivl om, at man fra den centrale administration i samarbejde med lokalforvaltningen kunne støtte en sådan finansiel og personalemæssig budgetlægning ved at opstille vejledende normer for aktiviteter og personaleforbruget inden for de mere betydende områder og dermed lette prioriteringen.

De udgiftspolitiske forholdsregler, jeg her har omtalt, har alle den virkning at bremse stigningstakten i statens rekruttering af personale og i statens varekøb samt bygge- og anlægsudgifter. Formålet hermed er at sikre, at staten ikke beslægtlægger en stadig stigende del af de samlede produktive ressourcer. Men selv med de bremsere, der nu er sat på udgiftsstigningen, vil der fortsat i kraft af allerede truffne dispositioner blive tale om en årlig reel vækst i statsudgifterne på omkring 4 pct. Hertil kommer, at vi vel ikke kan regne med, at det vil være muligt helt at afvise tanker om nye statsudgifter forårsaget af ny lovgivning. Det er imidlertid regeringens hensigt at holde de heraf betingede udgiftsstigninger inden for de i budgetoverslagene opførte rammer — selv om dette på nogle områder vil betyde, at der må siges nej til stærke og i sig selv velbegrundede krav og ønsker.

Med de nu besluttede besparelser og den foreslåede forøgelse af statens indtægter vil der være tilvejebragt grundlag for et overskud på statsbudgettet i indeværende

år af en sådan størrelse, at man kan regne med, at der ikke fra statsfinanserne som helhed udgår nogen tendens til at skabe et nyt efterspørgselspres. Hvis denne balance skal holdes også i de kommende år, hvor kildeskatten træder i kraft, vil det imidlertid være nødvendigt, at udskrivningen af kildeskat lægges på et sådant niveau, at der i 1970 tilvejebringes fuld dækning for de budgetterede udgiftsstigninger. De beregninger og overslag, der er foretaget i finansministeriet, tyder på, at fastholdelse af det overskud på budgettet, der nu er skabt grundlag for, kun kan nås, såfremt udskrivningsprocenten sættes til 95, som jeg har foreslået over for det udvalg, der beskæftiger sig med udskrivningsloven.

De forslag, jeg hermed har fremsat, vil næppe blive betegnet som populære, og efter de faldne udtalelser synes der desværre ikke at være tvivl om oppositionens negative holdning til dem.

For dem, der hørte mit indlæg under tredjebehandlingen af finanslovforslaget den 27. marts, kan denne økonomiske stramning dog ikke komme som nogen stor overraskelse. Jeg lagde dengang ikke skjul på, at stabiliseringspolitikken ingenlunde var ført til ende, og jeg udtalte (Folketingstidende 1968-69 sp. 5403), at:

„flere træk i den seneste tids udvikling viser, at vi igen kan miste balancen i dansk økonomi, hvis vi ikke ser os godt for, og hvis man ikke griber ind i tide.“
Det var i marts. Siden har den internationale valutauro fremskyndet den udvikling, der var på vej, og nødvendiggjort hurtig og resolut indgriben.

De forholdsregler, regeringen nu træffer, sigter først og fremmest mod at sikre vor valutariske bevægelsesfrihed, som igen er forudsætningen for at opretholde et højt beskæftigelsesniveau. Der er ikke tale om indgreb, som vil skabe arbejdsløshed. Sammenhængen er tværtimod den, at greb vi ikke ind nu, ville vi risikere at komme i en situation til efteråret eller næste forår, hvor vi ikke længere havde nogen mulighed for at fastholde en høj økonomisk aktivitet.

Det er på denne baggrund, de fremsatte forslag må vurderes, og det er på denne baggrund, at jeg anbefaler forslagene til folketingets velvillige og hurtige behandling.